

Ve Skotsku

Do Anglie jsme dorazili lodí. Vlakem nás pak přesunuli do skotského města Selkirk. Místní církev tu zřídila domov pro židovské děti a ve svém časopise uveřejnila inzerát k jejich adopci. Přihlásila se také slečna Corsonová. Nedávno přijela z Palestiny, kde byla učitelkou. Ona a její rodiče se chtěli postarat o dvě děvčata, která nakonec nepřijela. Slečna Corsonová se tedy rozhodla přijmout na zkoušku dva chlapce. Vybrali mne a Tomáše Schlesingera. Měli jsme nový domov a mnohé se změnilo. Slečna Corsonová neuměla česky, já zase neuměl anglicky. Brzy jsem však začal zvládat novou řeč, navštěvoval jsem anglicky mluvící školu, česky jsem ale postupně zapomínal. To ale nebylo to hlavní, co mě potkalo.

Dvakrát zachráněný

Rok po mém příjezdu do Skotska zavítal do naší vesnice známý evangelista Robert Hudson Pope. Pořádal velké setkání dětí, kde se zvěstovalo evangelium. Tam se zvláštním způsobem dotklo mého srdce, že Ježíš Kristus je oním dávno zaslíbeným Mesiášem, který přišel, aby zemřel za naše hříchy. Nejvíc mě zasáhla Ježíšova slova: „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne můj otec.“ K jedné písni jsem se přidal i já.

Nezapomenu, jak jsem vroucně zpíval: „Přijď do mého srdce, Pane Ježíši.“ U dveří mi kazatel pověděl slova, která mě provázejí celý můj život: „Abys duchovně rostl, musíš denně číst Bibli, Boží Slovo.“ Poslechl jsem ho.

Uplynulo několik let. Jednoho večera jsem se vrátil ze setkání mládeže, rozsvítil lampičku a četl z Bible: „Posvěť mi všechno prvorozené, co mezi Izraelci otevřítá lůno, ať z lidí či z dobytka. Je to moje!“ (Ex 13,2) Tehdy jsem pochopil všechny souvislosti. Narodil jsem se jako prvorozený v židovské rodině. Byl bych určitě zahynul, kdyby mě nezachránil Nicholas Winton, obětavý burzovní makléř, který včas pochopil

Nicholas Winton v r. 1939

S manželkou Caroline dnes

nebezpečí nacismu a nebyl mu lhostejný osud židovských dětí. Když jsem později slyšel evangelium a uvěřil v Ježíše, který je nejen Mesiáš Židů, byl jsem zachráněn podruhé. Tentokrát nejen pro časný život, ale pro věčnost. Jako prvorozený syn právem náležím Bohu, chci mu sloužit a pro něho žít.

Zpět v Čechách a dvoje setkání

Po ukončení střední školy jsem vystudoval školu zdravotní a potom biblickou. S velkou radostí jsem jako misionář začal pracovat mezi domorodci na Filipínách. Tam jsem také poznal svou ženu Caroline. Svatbu jsme měli v kostele, postaveném uprostřed džungle. Poté, co jsme se přestěhovali do Ameriky a adoptovali si dvě děti, narodily se nám další dvě. V Americe jsme dlouhé roky sloužili hlavně zahraničním studentům. Po revoluci v roce 1989 jsem se rozhodl vrátit zpět, abych sloužil svému Spasiteli tam, kde mám své kořeny.

Tomáš Graumann

Tomáš Graumann rád přijede na Vaše pozvání. Svě vyprávění doplní ukázkami z filmu „Síla lidskosti“. Kontakt: Nebovidy 16, 280 02 Kolín 2, tel. 321 761 532 e-mail: tomgraumann@juno.com

Máte-li zájem o další letáčky, napište na adresu vydavatele:

B T M Brněnská tisková misie, o.s., P. O. Box 64, 638 00 BRNO
www.btm.cz • e-mail: btm@btm.cz • tel: 545 224 253
Foto: www.flickr.com, archiv autora. Grafická úprava: Tomáš Urban. Tisk: OLPRINT, Šlapanice u Brna

MT39

CHRISTIAN NAME	SER. NO.	BIRTH-DATE
HOCHEBERG	Thomas Graumann	1850 28. 1. 31

HOENIG Nit 5582 23. 2. 27

Tomáš Graumann

**DVAKRÁT
ZACHRÁNĚNÉ
DÍTĚ**

DVAKRÁT ZACHRÁNĚNÉ DÍTĚ

TOMÁŠ GRAUMANN,
brněnský Žid, naturalizo-
vaný Američan, křesťan-
ský misionář na Filipínách
a jedno ze 669 dětí za-
chráněných Nicholasem
Wintonem vypráví svůj
příběh:

Narodil jsem se v Brně roku 1931 do židovské rodiny. Otec byl obchodník s obuví. Rodiče své židovství nepraktikovali a poměrně brzy se rozvedli. Maminka se znovu vdala za pana Hochberga. Všichni jsme se pak přestěhovali na zámek v Těšanech u Brna. Bylo to krásné místo. Přijíždělo k nám mnoho návštěv a příbuzných. Já i můj bratr Tony jsme byli obklopeni služebnictvem a žilo se nám velmi příjemně. Zdálo se, že to tak bude napořád.

Promarněná příležitost k záchraně

Zakrátko se ale psal rok 1938 a k nám na zámek přijela z Vídně teta Kamila se svou rodinou. Bylo mi divné, že tentokrát u nás zůstává déle než obvykle. Měl jsem sedm let a nechápal jsem ještě souvislosti se zabráním Rakouska Hitlerem. Teď vím, že čekala na emigrační doklady k vystěhování do Austrálie. Naléhala i na mé rodiče, aby rovněž odjeli, oni to však odmítli s tím, že v Československu je jejich domov. Když dnes držím v ruce „Landing permit“ s datem 27. července 1939 s platností na jeden rok, říkám si, jak by se asi můj život vyvíjel, kdyby naše rodina tehdy dokázala všechno opustit, kdyby matka s nevlastním otcem uvěřili, že nám hrozí smrtelné nebezpečí a přistoupili na vystěhování. Povolení a příležitost vylodit se v Austrálii měli. Stačil k tomu v podstatě jediný papír, jehož byli držiteli.

Nenávist k Židům na vlastní oči

Pak se začaly dít věci pro mě těžko pochopitelné. Naší ulicí projížděly nacistické tanky a vojáci na motocyklech se sajdkárami. Měli dřevěné palice, a jak jen mohli někoho uhdít, udělali to. Několik důstojníků vtrhlo do kanceláře mého otčima a trvalo dost dlouho než odešli. Následně v našem zámku bydlelo několik Němců v uniformách. Pamatuji si, jak mne a bratra jednou maminka vzala v Brně do divadla. Najednou se ozvaly podivné zvuky a do zástupu čekajícího před divadlem vtrhli nacističtí vojáci. Tloukli lidi hlava nehlava a sráželi je k zemi. Pak svoji zuřivost vybíjeli na židovských obchodech. Ničili výkladní skříně, fyzicky napadali Židy i Čechy, kteří se jim snažili pomoci. Matka nás uchránila svou duchapřítomností. Rychle nás zatáhla mezi dveře bočního vchodu divadla, kde jsme celou tu hrůzu přečkali. Potom jsme raději honem spěchali domů. Bylo to strašné.

Do Velké Británie

V prvních měsících protektorátu Böhmen und Mähren k nám přicházel evangelický farář Odstrčil z Klobouk u Brna. Maminka měla sympatie k jeho církvi a s odstupem doby si uvědomuji, že zřejmě díky němu uvěřila, že očekávaný Mesiáš je Ježíš. A byl to patrně pan farář Odstrčil, který pomohl

- 1) Imigrační průkaz pro cestu do Velké Británie
- 2) S maminkou a bratrem v Těšanech
- 3) S manželkou Caroline a dětmi (Dan, Tim, Paul a Lyn)

zorganizovat můj odjezd do Skotska. První srpnový den roku 1939 mě moje maminka spolu s babičkou odvezly do Prahy. V paměti mi zůstává výjev, jak jsme hledali hotel, kde bychom si mohli alespoň trochu odpočinout a přečkat noc. Nakonec jsme se ocitli v jakémsi pokojíku, ale já byl ze všeho natolik rozrušený, že jsem nedokázal spát. Když už se mi zdálo, že konečně usínám, probudily mě, že musíme jet na Wilsonovo nádraží. Bylo mi divné, že je tam tolik dalších dětí. Než jsem se vzpamatoval, stál jsem u dveří vagonu a maminka mi dávala do rukou nějaké papíry. Na krku jsem měl zavěšeno veliké číslo, ale pořád jsem plně nechápal, co se děje, ani mluvit jsem nemohl.

Posadili mne do vlaku se dvěma zavazadly, ve kterých byla celá moje budoucnost. Na nádraží zůstaly uplakaná maminka a vyděšená babička. Netušil jsem, že jim dávám naposledy sbohem. A samozřejmě jsem nemohl tušit, že je to poslední vlak, který ještě mohl vyvézt židovské děti z obsazeného Československa. Můj bratr Tony zůstal pro nemoc doma. Měl jet následujícím vlakem, připraveným k odbavení na 1. září 1939. Ten však už nikdy nevyjel, toho dne totiž začala druhá světová válka. On, rodiče, babička a skoro všichni moji příbuzní zemřeli v koncentračních táborech.